

Emilie Christine Moan

Allmennkringkasting, reality-TV og casting

En studie om castingprosessen til NRKs realityserie *Norges tøffeste*

Bacheloroppgave i Medievitenskap

Veileder: Guri Ellen Hanem

Mai 2022

Emilie Christine Moan

Allmennkringkasting, reality-TV og casting

En studie om castingprosessen til NRKs realityserie
Norges tøffeste

Bacheloroppgave i Medievitenskap
Veileder: Guri Ellen Hanem
Mai 2022

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Det humanistiske fakultet
Institutt for kunst- og medievitenskap

Kunnskap for en bedre verden

Forord

I løpet av tre år på bachelorstudiet i medievitenskap har jeg ervervet meg kunnskap om allmennkringkastingsoppdraget og fått stor respekt for det arbeidet NRK gjør. I håp om å kunne vise andre hvorfor arbeidet deres er viktig, ønsket jeg å skrive en oppgave som peker på potensielle sosiale og samfunnsmessige implikasjoner av medieinnhold. Jeg tror at arbeidets resultat kan tilby tankevekkende poeng og refleksjoner rundt allmennkringkastingsoppdraget, og forhåpentligvis bidra til økt bevissthet rundt NRK sin virksomhet.

Jeg vil rette en stor takk til NRK, som har ønsket meg velkommen og tatt meg godt imot under praksisoppholdet. Takk til Guri Hanem for uvurderlig hjelp og veiledning under arbeidet med oppgaven. Takk til jentene på lesesalen - for følget, «en klapp for oss selv» og mange runder med hangman på tavla. Tusen takk til foreldrene mine for lange og støttende samtaler på tunge dager. Tusen takk til Vegard, som alltid er der for meg og heier på meg.

God lesing!

Sammendrag

«Allmennkringkasting, reality-TV og casting - En studie om castingprosessen til NRKs realityserie *Norges tøffeste*» er en forskningsstudie utviklet i samarbeid med NRK Tyholt. Oppgaven belyser sentrale aspekter ved allmennkringkastingsoppdraget, reality-TV, casting og radikalisering, samt sammenhengen mellom disse. Studien diskuterer hvorfor det er viktig for NRK å tenke på allmennkringkastingsoppdraget i castingprosessen til realityserien *Norges tøffeste*.

Som allmennkringkaster sitter NRK på et stort ansvar for å speile det norske samfunnet og Norges befolkning i innholdet de produserer. Representasjon, mangfold og utenforskap er følgelig sentrale temaer i oppgaven.

Abstract

«Public service broadcasting, reality TV and casting – A study about the casting process for NRK`s reality show *Norges tøffeste*» is a study developed in partnership with NRK Tyholt. The thesis sheds light on key aspects of public service broadcasting, reality TV, casting and radicalization, as well as the coherence between these issues. The study discusses why it is important for NRK to think about the public service broadcasting assignment while casting for the reality show *Norges tøffeste*.

As a public service broadcaster NRK have to reflect the Norwegian society and population in the content they produce. Representation, diversity and exclusion is consequently central themes in the thesis.

INNHALDSFORTEGNELSE

1. Innledning	1
1.1 Oppgavens struktur.....	2
1.2 Nøkkelbegreper.....	2
1.3 Introduksjon til <i>Norges tøffeste</i>	3
2. Teoretisk rammeverk	3
2.1 Reality-TV.....	3
2.2 Casting og mangfold.....	5
2.3 Representasjon.....	5
2.4 Radikalisering.....	6
3. Metode	7
3.1 Forskningsdesign.....	7
3.2 Observasjon som metode.....	8
3.3 Kritikk av metode.....	10
4. Diskusjon	11
4.1 Krav om å styrke demokratiet og nasjonal fellesskapsfølelse.....	11
4.2 Allmennkringkastingsoppdragets relevans for reality-TV.....	12
4.3 Gode forbilder	13
4.4 Hva vil det si å være tøff? - Unge gutter som særlig utsatt for radikalisering.....	14
4.5 Reality-seere som motiveres av hevn.....	15
4.6 Å velge feil deltakere og castingprosessens betydelighet.....	16
4.7 Argumentasjonens ankepunkter.....	17
5. Konklusjon	18
Referanseliste	20
Vedlegg	22

1. Innledning

Under en innledende samtale om praksis hos NRK ble jeg fortalt at en av målgruppene NRK sliter mest med å nå ut til er unge menn med lav utdanning, i tillegg til innvandrerbefolkningen (Se vedlegg; Braathen, 2021, s. 10-11, s. 31). Videre fikk jeg høre at de var i gang med castingprosessen til realityserien *Norges tøffeste*, der helt vanlige mennesker konkurrerer om tittelen som den tøffeste personen i landet.

Det å være tøff er en egenskap som tradisjonelt sett tillegges gutter, og fraser som «mann deg opp» og «store gutter gråter ikke» er velkjente for de aller fleste. Tradisjonell maskulin ideologi, også kalt hegemonisk maskulinitet, baserer seg blant annet på at menn skal være tøffe, fysisk sterke, selvstendige og ikke vise følelser (Whitehead, 2019, s. 39). *Norges tøffeste* anses av den grunn som særlig relevant for unge gutter, som implisitt blir fortalt at de må «manne seg opp» ved enhver anledning. Den tradisjonelle oppfatningen av hva det vil si å være mann har ført til det som betegnes som *toxic masculinity*. Begrepet beskriver negative effekter ved overdrevne maskuline trekk (Johnson, J., 2020) og er et uttrykk som har fått stor oppmerksomhet den siste tiden. Per 6. mai 2022 har videoer med hashtaggen #ToxicMasculinity fått 1 milliard visninger på TikTok.

Allmennkringkastingsoppdraget, som er selve grunnmuren for daglig drift i NRK, dreier seg blant annet om å styrke demokratiet, og samle og engasjere alle som bor i Norge. I løpet av studietiden har jeg lært at sosial marginalisering kan gjøre at man er særlig utsatt for *radikalisering* (Sabha, 2015, s. 11; Mikail, 2018, s. 209). I tillegg er flesteparten av de som reiser til utlandet som fremmedkrigere unge menn med lav utdanning og liten tilknytning til arbeidslivet (Politiets sikkerhetstjeneste, 2015, s. 5). Personlig interesse for allmennkringkastingsoppdraget kombinert med denne informasjonen har gjort det interessant å undersøke hvorvidt castingen til *Norges tøffeste*, en serie som baserer seg på en mannlig stereotyp, kan ha noe å si i denne sammenhengen. På bakgrunn av dette har jeg i samråd med NRK og veileder kommet frem til følgende problemstilling:

Hvorfor er det viktig for NRK å tenke på allmennkringkastingsoppdraget i castingprosessen til Norges tøffeste?

Med utgangspunkt i denne problemstillingen forsøker jeg å belyse sentrale aspekter ved allmennkringkastingsoppdraget, reality-TV, casting og radikalisering, samt sammenhengen mellom disse.

1.1 Oppgavens struktur

Innledningsvis vil jeg gjøre rede for nøkkelbegrepene *allmennkringkasting* og *allmennkringkastingsoppdraget*, før jeg introduserer *Norges tøffeste* i korte trekk. I en påfølgende teoridel klarlegger jeg teori om reality-TV, casting, representasjon og radikaliserings. Deretter presenterer jeg de metodiske valgene jeg har gjort i forbindelse med studien. I oppgavens diskusjonsdel kobler jeg relevant teori opp mot hverandre og presenterer muligheter ved og konsekvenser av castingen til *Norges tøffeste*. I slutten av diskusjonsdelen presenterer jeg mulige innvendinger mot studien. Avslutningsvis legger jeg fram et svar på problemstillingen introdusert i forrige delkapittel, for så å presentere mine tanker om implikasjoner av studien, samt studiens videre relevans for medievitenskapen.

1.2 Nøkkelbegreper

For å danne en bakgrunn for oppgavens argumentasjon anser jeg det som nødvendig med en avklaring av begrepet allmennkringkasting og en forklaring av allmennkringkastingsoppdraget.

Public service broadcasting (PSB) refererer til et offentlig finansiert og lovpålagt mediesystem som har stor redaksjonell og operasjonell uavhengighet (McQuail, 2010, s. 178). Det finnes ingen definitiv allmenngyldig teori eller mal for hva en PBS-tjeneste skal gjøre, og følgelig finnes det en rekke nasjonale variasjoner av operasjonell logikk, men den generelle oppfatningen er at PSB burde tjene offentlig interesse og møte viktige kommunikasjonsbehov i samfunnet med utgangspunkt i det demokratiske systemet (McQuail, 2010, s. 178). Begrepet *allmennkringkasting* ble introdusert i 1988 som den norske ekvivalenten til PSB (Gramstad, 1989, s. 10).

Norsk Rikskringkasting (NRK) var Norges første allmennkringkaster. NRK står sterk i Norge den dag i dag og hele ni av ti benytter seg av ulike NRK-tilbud hver dag (NRK, 2020). De driftes med utgangspunkt i *allmennkringkastingsoppdraget* og forvaltes av Kulturdepartementet. Medietilsynet fastslår at NRKs oppdrag dreier seg om følgende:

NRKs oppdrag er utforma for å sikre at heile befolkninga har tilgang på eit breitt medietilbod med god kvalitet. NRK har ei viktig rolle både som fellesarena som bidrar til befolkninga si felles orientering mot samfunnet og det å eksponere mediebrukarane for innhald dei tradisjonelt ikkje oppsøker (Medietilsynet, 2021).

NRK har et viktig samfunnsoppdrag hvor en av de mest fundamentale oppgavene er å styrke og utvikle demokratiet (Gramstad, 1989, s. 21-29). I tillegg skal allmennkringkasteren styrke norsk identitet, språk og kultur ved å ha sendinger på begge målformer og ved at en stor andel av programmene skal være norskproduserte. Ellers skal det finnes programmer for ulike minoritetsgrupper. Dette er ikke et krav som utelukkende har som mål å nå ut til minoriteter, men det sikrer også at andre samfunnsgrupper ser at Norge består av ulike folk, som alle har en like selvfølgelig rett til å ta plass i den offentlige diskursen som majoritetsgrupperinger (Gramstad, 1989, s. 25).

1.3 Introduksjon til *Norges tøffeste*

Norges tøffeste er en konkurransebasert realityserie produsert av NRK, sendt for første gang i 2013 (NRK TV, u.å.). Siden da har tre sesonger vært på skjermen, og NRK er nå i gang med å produsere sesong fire. Serien er i hovedsak rettet mot unge voksne, men NRK forteller at den treffer godt i flere aldersgrupper, også i den utfordrende tenåringsgruppa. I hver sesong får seerne møte ti deltakere som blir innlosjert under enkle forhold, med lite mat. Underveis må de gjennom konkurranser og utfordringer som er både fysisk og psykisk utmattende, for å kjempe om tittelen som «Norges tøffeste». Av tidligere deltakere har det vært en fisker, en soldat og mange med bakgrunn fra ulike idrettsgrener. Likhetstrekket mellom alle er at de er unge (19-30 år) og i svært god fysisk form. Selv om serien til slutt står igjen med én vinner som får tittelen «Norges Tøffeste» reiser programmet likevel spørsmål rundt hva det vil si å være tøff, og lar seerne vurdere hvilke egenskaper de mener definerer begrepet.

2. Teoretisk rammeverk

2.1 Reality-TV

Uttrykket *sjanger* stammer fra det franske ordet *genre* som betyr «slekt» eller «art», og sjangerbegrepet betegner tekster som deler fellestrekk i innhold, form eller funksjon (Svennevig, 2022). *Reality-TV* er en TV-seriesjanger. Professor Misha Kavka ved Universitetet i Amsterdam argumenterer for at begrepet reality-TV beskriver en svært heterogen sjanger med nokså få likhetstrekk (Kavka, 2012, s. 1-2). Følgelig betviler hun om det i hele tatt er mulig å snakke om reality-TV som en egen sjanger. Ettersom konkurranseserier som *Big Brother* (1999) og serier som *Extreme Makeover Home Edition* (2004) kategoriseres som reality-TV er det store sprik i innholdet som faller innunder

sjangerbegrepet. På tross av dette presenterer Kavka en enkel definisjon på hva reality-TV er, som sammenfaller med det publikum og TV-produsenter ser ut til å forstå sjangeren som. «If there is a simple definition of reality television then we might say that the term refers to unscripted shows with non-professional actors being observed by cameras in preconfigured environments.» (Kavka, 2012, s. 5). Reiss og Wiltz (2004) presenterer en tilsvarende kategorisering av sjangeren. At programmets hovedpersoner portretteres av vanlige mennesker og ikke profesjonelle skuespillere trekkes fram som sjangerens definerende karakteristikk (Reiss og Wiltz, 2004, s. 370).

Kavka presenterer tre ulike *generasjoner* innen realitysjangeren i sin bok *Reality TV* (2012). Generasjon to representerer et tydelig skille fra generasjon en, som var fornøyd med å vise vanlige folk i sitt naturlige miljø, ved å introdusere konkurranse under omfattende overvåkning (Kavka, 2012, s. 76). Kavka bruker amerikanske *Survivor* (2000) og britiske *Big Brother* (1999) som eksempler i sin diskusjon, og forklarer at generasjon to av reality-TV typisk plasserer fremmede mennesker i et bestemt miljø, gjerne med begrenset plass, under tilnærmet konstant kameraovervåkning. Dette vil unngåelig resultere i mellommenneskelige konflikter og vil således bidra til å skape en dramatisk handlingskurve i programmet. Konkurranseselementene i disse programmene styres i stor grad av egenskaper som presenteres innen spillteori, deriblant vektlegging av regler og uforutsigbarhet (Kavka, 2012, s. 107).

Studien *Why People Watch Reality TV* av Reiss og Wiltz (2004) har som mål å avdekke hva som motiverer folk til å se på reality-TV. De lener seg på Reiss' *sensitivitetsteori* (sensitivity theory), også kjent som *the theory of 16 basic desires* (Reiss og Wiltz, 2004, s. 363). Reiss var en anerkjent psykolog hvis teori baserer seg på at all motivasjon, også motivasjon til å se på serier, kan reduseres til 16 grunnleggende behov som påvirker hva folk velger å vie oppmerksomhet til og hva de velger å gjøre (Reiss og Wiltz, 2004, s. 365-366). Resultatene av studien viste at *status* er kraften som i størst grad motiverer interesse for reality-TV (Reiss og Wiltz, 2004, s. 373). Deretter fremkommer det at reality-seere motiveres av *hevn* i større grad enn de som ikke ser på reality, og forskning har vist at personer som ser glede og verdi i å «ta igjen» også ser verdi og glede i konkurranse (Reiss og Wiltz, 2004, s. 374).

2.2 Casting og mangfold

Bokmålsordboka fastslår at begrepet *casting* kommer fra det engelske substantivet «cast», som har flere betydninger, deriblant rollebesetning (Casting, u.å.). Ordet casting viser således til en prosess der man jobber med å finne riktig skuespiller til en bestemt rolle, eller riktig person til en underholdningsproduksjon. Når det kommer til reality-TV tillegges bakgrunn og personlighet mer vekt enn kompetanse og erfaring, hvilket vektlegges for skuespillere i fiksjonsproduksjoner. Dette skyldes at serier uten manus er avhengige av en besetning som bidrar til å skape en form for handling og utvikling. Castingprosessen anses derfor som produsentens viktigste kontrollmiddel, ettersom man i dette leddet kan legge noen føringer for hvordan stemningen i serien vil bli (Kavka, 2012, s. 80). For moderne realityserier er det i utvelgelsesprosessen vanlig å legge vekt på at deltakerne skal være forskjellige. Kavka (2012) poengterer at dette er formålstjenlig på flere måter.

There is no doubt that casting for «difference» fulfills a number of goals for second-generation programmes: social diversity (so as to avoid accusations of racism, homophobia, etc.); wider appeal to the target viewers (who are presumed to want to see «themselves» on screen); and a narratological basis for story arcs to come. (Kavka, 2012, s. 81)

Å ha en cast med forskjellige hudfarger kan resultere i at publikum anerkjenner diversitet som et virkelig sosialt fenomen og at de kan finne en deltaker de kan identifisere seg med (Gergathy, 2021, s. 171). Denne effekten av mangfold gjelder også religiøs tilhørighet, utdannelsesnivå, kjønnsidentitet, alder, seksuell legning og generelle personlige egenskaper.

2.3 Representasjon

Sosiologen og kulturteoretikeren Stuart Hall har vært en vesentlig bidragsyter innen representasjonsteori. I boka *Representation: Cultural Representation and Signifying Practices* (1997) trekker han fram to ulike betydninger av ordet *representasjon*, som begge stammer fra *The Shorter Oxford English Dictionary*. Først og fremst forklares det å representere noe som å beskrive eller skildre det - å gjenkalle det i sinnet gjennom nettopp beskrivelse, skildring eller fantasi (Hall, 1997, s. 16). Å representere forklares også som å symbolisere, stå for, å være et eksempel eller en stedfortreder for noe (Hall, 1997, s. 16). Hall knytter representasjon til tegn, språk og kultur og definerer selv begrepet på følgende måte: «Representation is the process by which members of a culture use language (broadly defined as any system which deploys signs, any signifying system) to produce meaning.» (Hall, 1997, s. 61) Han poengterer likevel at representasjon er et langt mer komplisert konsept enn det som

framkommer av denne definisjonen, men for videre diskusjon er bunnlinjen at representasjon dreier seg som at noe eller noen står som representant for noe annet eller noen andre.

Medier som fotografi, TV og film er eksempler på representasjonssystemer som søker å skildre og symbolisere aspekter ved den virkelige verden (Sturken og Cartwright, 2018, s. 450). Det er en utbredt oppfatning at historier vi presenteres for gjennom film og TV bidrar til at vi forstår oss selv og samfunnet rundt oss bedre (Balansekunst, 2018). Derfor er det viktig for samfunnet og vår fellesskapsfølelse at historiene som fortelles er gjenkjennbare for alle deler av befolkningen. Likevel har for eksempel kvinner lenge vært underrepresentert i media og i all hovedsak blitt framstilt som seksuelle objekter heller enn handlekraftige subjekter (Mulvey, 1975, s. 841-842). En stor andel av hovedroller i film har vært besatt av menn og selv i 2017 var det kun 27% av hovedrollene i norsk film som ble spilt av kvinner (Balansekunst, 2018). Ytterligere har roller i filmlandskapet i svært lang tid vært forbeholdt hvite mennesker. Følgelig har mennesker av annen hudfarge vært kraftig underrepresentert sammenliknet med mangfoldet i samfunnet for øvrig. I denne sammenhengen trekker Geraghty (2020) fram en konkluderende setning fra Cobb, Nwonka og Newsinger (2020): «As a consequence both production cultures and representational practices continue to marginalise (...) even as “diversity” and “inclusion” have become industrial and cultural buzzwords» (Geraghty, 2020, s. 6). Her knyttes mangel på diversitet spesifikt til marginalisering av ikke-hvite skuespillere, men poenget er relevant når det kommer til representasjon i realityserier også. Dersom en realityserie utelukkende caster personer av en bestemt hudfarge, med en bestemt religiøs tilhørighet, med samme legning eller liknende vil dette marginalisere seerne som har en annen bakgrunn ved å nekte dem en plass i offentligheten. Representasjon kan altså ha en marginaliserende effekt gjennom ekskludering.

2.4 Radikalisering

Politiets sikkerhetstjeneste (PST) definerer begrepet radikalisering som «(...) en prosess der en person utvikler aksept for eller vilje til aktivt å støtte eller delta i voldshandlinger for å oppnå politiske, religiøse eller ideologiske mål.» (Politiets sikkerhetstjeneste, 2022, s. 5) I sin trusselvurdering for 2022 rapporterer de at personer med høyreekstrem eller ekstrem islamistisk overbevisning utgjør den største terrortrusselen mot Norge i inneværende år (Politiets sikkerhetstjeneste, 2022, s. 5). De poengterer også at radikaliseringsprosesser i 2022 i hovedsak vil foregå på digitale plattformer (Politiets sikkerhetstjeneste, 2022, s. 16). PST

forklarer at flesteparten som deltar i digitale nettverk sentrert rundt høyreekstremisme havner der basert på «nysgjerrighet, spenningsøken eller fordi de ønsker tilhørighet i et sosialt fellesskap.» (Politiets sikkerhetstjeneste, 2022, s. 16)

Sosiale behov er plassert som menneskers tredje mest grunnleggende behov, jamfør Maslows behovshierarki (Framnes, Pettersen og Thjømmøe, 2018, s. 164-165) og sosiale behov innebærer behov for tilhørighet og anerkjennelse. Jon Fitje Hoffman, fagdirektør for strategisk analyse i PST, uttalte under foredraget «Aktualitetssymposiet 2015: PST om radikaliserings og ekstremisme» ved Blindern i 2015 at ekstreme grupperinger ofte profilerer seg som en trygg havn for mennesker som føler på utenforskap. De representerer et sted man kan finne tilhørighet og felles identitet (Sabha, 2015, s. 11).

Ettersom ekstreme miljøer presenterer seg som et sted hvor man kan finne tilhørighet er det nærliggende å anta at utenforskap og sosial marginalisering kan være katalysator for radikaliseringsprosesser (Sabha, 2015, s. 12; Basit, 2018, s. 108). Av de som inngår i ekstremistiske miljøer i Norge og har reist til utlandet som fremmedkrigere, består majoriteten av unge menn uten familietilknytning til landene de reiser til (Politiets sikkerhetstjeneste, 2015, s. 5). De fleste av disse er tidligere straffedømte, har lav utdanning og/eller liten tilknytning til arbeidslivet (PST, 2015, s. 5). Unge menn med lav utdanning kan dermed anses som særlig utsatt for radikalisering. Dette er et interessant punkt ettersom unge menn med lav utdanning er en av de to målgruppene NRK har størst utfordringer med å nå ut til.

3. Metode

I dette kapitlet vil jeg gjøre rede for den metodiske tilnærmingen til arbeidet som utgjør grunnlaget for mitt svar på oppgavens problemstilling. I tillegg vil jeg komme med en kort kritikk av metode.

3.1 Forskningsdesign

Studien baserer seg på et kvalitativt forskningsdesign, med utgangspunkt i en dekkende litteraturstudie og observasjon fra praksis hos NRK Tyholt. Oppgaven kan derfor kategoriseres som en casestudie, altså en undersøkelse med en « (...) eksisterende grense for hva og hvem undersøkelsen inkluderer og ekskluderer.» (Tjora, 2012, s. 35) Den aktuelle casen er allmennkringkasteren NRK og realityserien *Norges tøffeste*. Studiens avgrensning er

gjort på bakgrunn av tildelt praksisplass hos NRK, hvor oppgavens tema og fokusområde ble utviklet i fellesskap. Videre avgrensing til *Norges tøffeste* kommer av seriens og castingprosessens aktualitet på praksisplassen, samt personlig engasjement i allmennkringkasting. Mitt engasjement bygger på studietidens kontinuerlige bevisstgjøring rundt NRK sitt samfunnsoppdrag med å styrke og utvikle demokratiet, samt kravet om å lage programmer som treffer både majoritets- og minoritetsgrupper.

3.2 Observasjon som metode

Observasjon er en kvalitativ metode som tradisjonelt sett har vært spesielt vanlig innen sosialantropologi (Tjora, 2012, s. 44). Med tiden har det likevel blitt svært utbredt innen samfunnsforskning generelt. Gjennom tre uker i praksis hos NRK har jeg overvært møter og radiosendinger, samt deltatt i innspillinger og møter i ulike redaksjoner med en åpen observatørrolle. Min observatørrolle har vekslet mellom å være *observerende deltaker* og *deltakende observatør*, slik det presenteres av Raymond Gold (1958) i Tjora (2012). Direktesendte radiosendinger gir lite rom for nybegynnerfeil og følgelig har jeg kun vært til stede som forskende student i denne typen situasjoner, mens de observerte har vært klar over denne rollen. Altså har jeg vært til stede som observerende deltaker. Andre situasjoner, som for eksempel forhåndsinnspillinger av videoinnhold til sosiale medier, har større rom for småfeil ettersom feilene kan håndteres i post-produksjon. Derfor har det vært mer aktuelt for meg å bidra og de observerte har gitt meg mulighet til å delta aktivt, samtidig som de har vært klar over at jeg har hatt en forskningstilnærming til arbeidet. I slike tilfeller har jeg hatt en rolle som deltakende observatør.

Observasjonsprosessen har hatt som mål å kartlegge og innhente hensiktsmessig informasjon knyttet til studiens problemstilling. NRK har et bredt programtilbud som dekker nyheter på tv, radio og nett, samt lineær-TV og strømmeinnehold i lyd-, film- og serieformat. Ettersom deres virksomhet dekker mange ulike områder, har jeg valgt å observere med et bredt perspektiv for å få dypere forståelse for NRK sine arbeidsmetoder og ulike tilnærminger til allmennkringkastingsoppdraget. Det vil si at jeg ikke har fullstendig ekskludert arbeidsprosesser og redaksjoner uten relasjon til *Norges tøffeste* i løpet av observasjonsperioden. På besøk hos redaksjonen bak Instagramkontoen @nrknyheter, som i hovedsak retter seg mot en ung målgruppe, fikk jeg observere at de er bevisste på at de må dele nyheter som ikke alltid vekker engasjement hos følgerne, fordi det er viktig at

målgruppen er klar over hva som foregår rundt dem. Dette på tross av at lite engasjement med innholdet har en negativ effekt etter den algoritmiske logikken som råder på Instagram. Ved besøk hos NRK Unormal, som retter sitt innhold mot jenter på 14 år, fikk jeg være med på innspillinger og påfølgende evalueringsmøter der programlederprofilene fortalte at de under innspilling hadde delt ting de egentlig var litt ukomfortable med. Likevel var de glade for å ha delt, fordi det kanskje kunne hjelpe en ung jente i en lignende situasjon. Dagen krigen brøt ut i Ukraina fikk jeg være med på en radiosending fra NRK P1+, som er radiokanalen for de aller eldste i Norge. Der observerte jeg at redaksjonen var svært bevisst på måten de omtalte krigen, fordi deres målgruppe levde under krigen i Norge og potensielt har traumer fra lignende opplevelser. I tillegg er mange i målgruppen enslige og ensomme, og NRK P1+ tok disse forholdene seriøst. Fellesnevneren for alle redaksjonene jeg besøkte var at de hadde stor omtanke for publikummet sitt og ønsket å ta gode valg på deres vegne. Muligheten til å se bredden i NRK sin virksomhet har vært uvurderlig og har gitt meg verdifulle og nyttige refleksjoner om hvordan allmennkringkastingsoppdraget kan løses.

Den primære utfordringen jeg møtte under mitt opphold hos NRK var knyttet til innsyn i castingprosessen til *Norges tøffeste*. Den svært omfattende prosessen er i stor grad preget av sekretesse ettersom personene som melder seg på til programmet deler svært personlig og inngående informasjon om seg selv. Av personvern hensyn er det derfor kun to personer i NRK som har fullstendig innsyn i prosessen. I tillegg vil det kunne påvirke framtidige søker tall dersom sensitive konkurranseopplysninger knyttet til castingprosessen hadde blitt offentliggjort. Konkurranseforhold til andre kringkastere er også en av årsakene til at mange aspekter ved prosessen holdes hemmelig. Enkelte deler av castingpraksisene til *Norges tøffeste* er konkrete konkurransefortrinn for NRK. Ergo ville det vært til stor ulempe for NRK dersom disse praksisene hadde blitt tilgjengelig for deres konkurrenter. Likevel har jeg fått all informasjon jeg har etterspurt, med unntak av innsyn i hver enkelt søkers personlige informasjon. Personvern hensyn har dog gjort at jeg ikke har fått tillatelse til å være til stede i intervjuer under og dette er en årsak til at jeg har valgt å observere aspekter og deler av NRK sin virksomhet som ikke er direkte knyttet til *Norges tøffeste*.

3.3 Kritikk av metode

Når man benytter seg av observasjon som metode må man som forsker ta plass i et miljø på en måte som kan føles nokså kunstig. Uavhengig av om man bedriver åpen eller skjult observasjon er det vanlig at forskeren i begynnelsen føler seg malplassert og må bruke tid på å vende seg til miljøet man skal være en del av (Tjora, 2012, s. 85-88). For meg gikk det relativt knirkefritt å finne min plass som student og utrent forsker i organisasjonen. Dette kommer trolig av at NRK er en organisasjon som er vant til å ta imot praksisstudenter. Derfor følte det ikke ut som om jeg var påtrengende eller i veien for de ansatte ettersom de tok meg imot som enhver annen praksisstudent på arbeidsplassen.

Det er likevel nødvendig å nevne at forskerens tilstedeværelse generelt sett anses som en av svakhetene ved observasjon som metode. «Det er en veletablert oppfatning av observasjonsstudier bidrar til en *forskningseffekt*, det vil si at dem man observerer handler annerledes når de blir observert enn de ville gjort ellers.» (Tjora, 2012, s. 86) Ved at de observerte kan oppføre seg annerledes under observasjonen kan studien potensielt anses som ikke-allmenngyldig ettersom framlagte resultater vil være farget av forskningssituasjonen.

Absolutt eller minimal mangel på påvirkning fra min side har ikke vært avgjørende for denne studiens resultat. Hvorvidt jeg har vært til stede eller aktivt involvert i ulike samtaler og situasjoner har trolig ikke påvirket de ansattes tilnærming til allmennkringkastingsoppdraget eller castingprosessen i særlig grad, ettersom arbeidet de bedriver generelt ikke er av sensitiv art. Videre tror jeg min tilstedeværelse ikke har hatt særlig innvirkning på arbeidet jeg har overvært fordi de ansatte allerede har omfattende erfaring med praksisstudenter. De er vant med å ha studenter som fotfølger dem og dermed er det lett å inngå som en naturlig del av situasjonen.

En framtrødende styrke ved metoden jeg har benyttet meg av, altså rollen som åpen og deltakende observatør, har vært muligheten til å stille spørsmål underveis. Det gir rom for å innhente nyttig informasjon, som ellers ville vært utenfor rekkevidde (Tjora, 2012, s. 89). I møter og samtaler har jeg kunnet stille oppklarende spørsmål om faglig sjargong og avgjørelser som for de observerte er helt selvfølgelige. På denne måten har jeg fått forklaring på hvilke tankeprosesser som ligger bak valgene som tas.

4. Diskusjon

I denne delen av oppgaven vil jeg diskutere hvorfor det er viktig for NRK å tenke på allmennkringkastingsoppdraget når de jobber med casting til *Norges tøffeste*. Jeg vil ta utgangspunkt i litteraturstudien jeg har gjort rede for i oppgavens teoridel, og vil i tillegg supplere med observasjoner fra praksis hos NRK og eksempler fra sesong 3 der det er relevant.

4.1 Krav om å styrke demokratiet og nasjonal fellesskapsfølelse

En av de mest sentrale oppgavene til en allmennkringkaster er å styrke demokratiet og nasjonal fellesskapsfølelse. For å styrke demokratiet det viktig at NRK gir en stemme til folk og befolkningsgrupper som ellers drukner i den offentlige diskursen. Ved å ta opp saker som angår minoritetsgrupper fungerer NRK som et talerør for disse gruppene. NRK kan også gi minoritetsgrupper en stemme gjennom representasjon. Ved å trekke fram en person som kan stå som en representant for et større utvalg mennesker kan NRK gjennom vedkommende fremme gruppens synspunkter i offentligheten. Casten i *Norges tøffeste* kan være en arena der minoritetsstemmer får ta plass i den offentlige samtalen. For å mobilisere flest mulig til å ta del i den offentlige debatten er det også viktig at NRK produserer innhold ulike folk engasjeres av. Trolig vil en kvinne i syttiårene bry seg mer om pensjonsdebatter enn en gutt i tyveårene. Under Stortingsvalget i 2021 var personer i alderen 20-24 år gruppen med lavest valgdeltakelse, og menn hadde enda lavere deltakelse enn kvinner (Statistisk sentralbyrå, 2021). I tråd med dette kan temaer som adresseres av deltakerne i *Norges tøffeste* bidra til å engasjere en aldersgruppe som ellers forholder seg nøytrale i mange debatter.

Å styrke demokratiet handler ikke bare om å gi en stemme til marginaliserte grupper. Det er også viktig å få majoritetsgrupper til å anerkjenne minoritetene som en reell og legitim del av det norske samfunnet. Det er viktig at personene som får ta del i NRK sitt innhold bidrar til å speile det norske samfunnet på en god måte. For å styrke nasjonal fellesskapsfølelse er det dermed vesentlig at personene publikum presenteres for, kommer fra ulike deler av landet, har ulike dialekter, representerer både bygd og by, samt ulike religiøse og etniske bakgrunner. Det er altså essensielt at NRK vektlegger mangfold i utvelgelsen av deltakere til *Norges tøffeste*. Dette både for at minoritetsgrupper skal ha noen å identifisere seg med, i tillegg til at majoritetsgrupper skal se at det norske folk består av mange ulike mennesker.

Ved å tilby ulike samfunnsgrupper en representant i *Norges tøffeste* kan NRK bidra til å motvirke sosial marginalisering (jfr. Geraghty, 2020). Når NRK er på utkikk etter vanlige nordmenn til en realityserie, vil det å bli plukket ut som deltaker implisere at NRK anerkjenner vedkommende som en legitim del av det norske samfunnet. Ved å ta dem med i programmet bidrar allmennkringkasteren i en sosial integrasjonsprosess, om det så er snakk om noen med innvandrerbakgrunn, lavt utdannelsesnivå eller en funksjonsnedsettelse. Uavhengig av hva som kjennetegner deltakerne i serien vil NRKs inkludering invitere deltakerne og seere som dem inn i det norske fellesskapet, som i sin tur kan motvirke følelsen av utenforskap hos hele grupper eller enkeltpersoner.

4.2 Allmennkringkastingsoppdragets relevans for reality-TV

Ettersom *Norges tøffeste* er en realityserie, medfører det at publikum møter serien med forventning om at den vil følge visse sjangerkonvensjoner. Primært vil publikum ha en forventning om at deltakerne er vanlige mennesker som opptrer som seg selv. Selv om deltakerne befinner seg i en konstruert og kunstig situasjon utenfor deres vante miljø, skal de ikke spille en konstruert rolle. Det settes dermed visse krav til at personene oppleves som genuine og autentiske samfunnsdeltakere. I tråd med dette kan det for eksempel være en vurderingssak om man skal inkludere tidligere straffedømte i produksjonen. På den ene siden er straffedømte en reell del av Norges befolkning så det kan være opplysende, etter allmennkringkastingoppdragets krav, å representere personer som har kommet seg ut av et kriminelt miljø eller en vanskelig situasjon. På den andre siden kan det reise etiske spørsmål rundt det å lage underholdning basert på personer som har begått lovbrudd, på samme måte som det gjorde da TV2 inviterte David Toska, hovedpersonen bak NOKAS-ranet, til å være sjakk-kommentator (Fossaskåret m.fl., 2022). At deltakerne skal «spille seg selv» understreker ytterligere viktigheten av å ha en mangfoldig cast, ettersom allmennkringkastingsoppdraget stiller krav om at NRK sitt innhold skal speile befolkningen. Det norske folk består av mennesker med vidt forskjellige bakgrunner og personlighetstyper. Dermed ville det vært direkte misvisende om casten hadde vært ensartet og homogen. Faktum er uansett at *Norges tøffeste* er en realityserie der vanlige mennesker representerer seg selv, og det er derfor viktig at casten preges av diversitet og oppleves troverdig for at NRK skal oppfylle grunnleggende krav i allmennkringkastingsoppdraget.

4.3 Gode forbilder

For å skape et opplysende program, som også er en del av jobben til en allmennkringkaster, er det viktig at NRK velger ut deltakere som er gode forbilder. Dette understrekes av at *Norges tøffeste* i all hovedsak forholder seg til en ung målgruppe bestående av tenåringer og personer i tyveårene. Å være et godt forbilde vil ikke si at alle deltakerne må oppføre seg eksemplarisk fra første øyeblikk, men det å vise en utvikling underveis kan være enda viktigere. Om en av deltakerne har et hardt og usympatisk ytre, men i løpet av serien viser at de har lært seg å sette seg inn i andres synpunkt og følelsesliv, kan dette ha en tilnærmet oppdragende effekt. Et eksempel på dette er deltakeren Victoria Tolaas fra sesong 3 av *Norges tøffeste*, som hadde et svært stort konkurranseinstinkt, og dermed havnet i konflikt med andre deltakere gjennom oppholdet. Tolaas viste ved flere anledninger at hun ble tydelig oppbrakt av å tape. «Jeg er litt mer redd for Victoria og at hun kan bli litt pissed igjen, og lage litt dårlig stemning», sa deltakeren Julie Jespersen Hansen om henne etter en konkurranse (*Norges tøffeste*, sesong 3, episode 3, 46:45). Gjennom sesongen viste Tolaas imidlertid at hun hadde vært gjennom en personlig utvikling. «Det er faktisk så mye bedre å bare gå ut med hodet hevet på en måte, enn å være sånn – ja, være så bitter», sa hun da konkurrenten Truls Torp røk fra programmet (*Norges tøffeste*, sesong 3, episode 9, 14:35). Ved å vise positive effekter av deltakeres dannelsesreise signaliserer man til publikum at personlig utvikling kan ha gunstige effekter.

Norges tøffeste kan også være opplysende og opplærende ved å vise at deltakerne som framstår som gjennomtrete og sterke personer, likevel har usikkerheter. Peter Nagell Strandos fra sesong 3 var høy, muskuløs og hadde hatt diverse modelloppdrag. Han hadde et utseende og en fysikk det er naturlig for unge gutter å hige etter. Likevel fortalte han at han hadde slitt mye med dårlig selvtillit og å ikke føle seg god nok fordi han hadde mye kviser i ungdomstiden. Ved å vise fram denne siden av en tilsynelatende perfekt deltaker kan NRK signalisere til sin unge målgruppe at usikkerheter er normalt, også for de man ser opp til. Dette kan minske seernes følelse av å være alene om utfordringer de står i og minske eventuelle følelser av utenforskap.

4.4 Hva vil det si å være tøff? - Unge gutter som særlig utsatt for radikalisering

Slik det fremkommer i teorikapittel 2.4 er unge gutter med lav utdannelse særlig utsatt for radikalisering, som handler om å legitimere voldshandlinger på bakgrunn av en spesifikk overbevisning. *Norges tøffeste* spiller som nevnt på en mannlig stereotypi som henviser til fysisk styrke og det å ikke vise følelser. Johnson (2020) i *MedicalNewsToday* opplyser at overdreven vektlegging av disse egenskapene kan føre til skadelig ubalanse i personer som prøver å leve opp til stereotypien. En av tingene han trekker fram som en potensiell effekt av vektlegging av disse egenskapene er «a tendency towards or glorification of violence» (Johnson, 2020). Ettersom *Norges tøffeste* spiller på egenskapen om å være tøff, til et publikum som trolig er opptatt av å være akkurat det, er det svært viktig at NRK ikke bygger oppunder en stereotypi om at tøffhet utelukkende handler om å være fysisk sterk. Spesielt fordi denne seriens publikum kan bestå av seere som er predisponert for å glorifisere og rettferdiggjøre voldshandlinger.

I første episode av sesong 3 legger deltakerne frem noen av sine tanker om det å være tøff. Blant annet sier de at det handler om å tørre å satse, tørre å feile og å være trygg på seg selv. Dette sender et signal til seeren om at deltakerne ikke utelukkende vektlegger fysisk styrke som en avgjørende faktor for å være tøff. I samme episode velger Iselin Brogeland å danse med musikk i ørene foran de andre deltakerne. Noen av de som ser på gir uttrykk for at de synes det som foregår er merkelig. I etterkant snakket produksjonen med Truls Torp, som gjennom sesongen viste seg som en nokså kul gutt, og han fortalte at Brogelands dansing overbeviste ham om at hun var mentalt sterk. «Måten hun bare gir blanke faen i hva vi synes. Jeg vetta faen hva slags dans det der var ass, men det var kult!», sier Torp om sin konkurrent (*Norges tøffeste*, sesong 3, episode 1, 36:57). Dette eksempelet viser at deltakerne, Torp spesielt, synes at det å tørre å skille seg ut og stå i seg selv, er en tøff egenskap.

I praksis hos NRK fikk jeg høre at produksjonen hadde tatt enkelte valg i post-produksjon for å framheve forskjellige sider ved det å være tøff. Blant annet valgte de å trekke fram at Seher Kaya åpenlyst flørtet med Truls Torp. Dette gjorde de for å vise at det å være sårbar ved å vise hva man føler også er en tøff kvalitet. Det å være sårbar er en direkte diskrepans til tradisjonelle maskulinitetsidealer og dermed en viktig motvekt til det som innledningsvis ble betegnet som toxic masculinity (Whitehead, 2019, s. 41; Johnson, 2020) . Selv om det var en

kvinne som ble trukket fram i denne sammenhengen tilkjennegir NRK likevel sitt standpunkt om at sårbarhet er en del av å være tøff for eventuelle gutter og menn som ser på serien. Slik unngår de å bygge oppunder en usunn stereotypi som kan fungere som pådriver for voldelige tendenser.

Ettersom utenforskap og sosial marginalisering er forhold som kan katalysere radikaliserings (Sabha, 2015, s. 11-12; Moestue, 2018, s. 132; Basit, 2018, s. 108) er det spesielt viktig at gruppen som er særlig utsatt, har noen de kan identifisere seg med i medieinnholdet de presenteres for. At unge gutter med lav utdanning ser at NRK, som en institusjon hvis jobb er å speile den norske befolkningen, anerkjenner «en av dem» som en rettmessig del samfunnet og demokratiet, kan dette ha en positiv forebyggende effekt på utenforskap. Gjennom å ha med en deltaker som kan representere disse personene, inviterer NRK dem inn i det norske fellesskapet. Her er Isak Dreyer, vinneren fra sesong 3, et aktuelt eksempel. Med bakgrunn som fisker og tømrer deler han likhetstrekk med gruppen som er særlig utsatt og er således en representant for dem. Hans betydning som representant forsterkes av at Dreyer fant uortodokse løsninger på utfordringer deltakerne ble stilt ovenfor og deretter høstet lovord fra sine konkurrenter. «Jeg trodde jeg hadde kontroll på Isak, men han fortsetter å overraske han jævelen der. Han er lagd av et eller annet umenneskelig», «Isak er så smart og jeg blir så irritert» sa de to andre finalistene om ham i finalen (Norges tøffeste, sesong 3, episode 10, 13:48). De andre deltakerne anerkjente ham som en reell, sterk og smart konkurrent som fant gode løsninger. På denne måten var han en god rollemodell for en gruppe som typisk higer etter tradisjonelle mannsideal, ettersom hans konkurransefortrinn ikke utelukkende baserte seg på fysisk styrke. Ved å være allmennkringkastingsoppdraget bevisst, kan man anta at NRK, gjennom å gi utsatte grupper en representant å se opp til, bidrar til en positiv forebyggende effekt på radikaliseringsprosesser.

4.5 Reality-seere som motiveres av hevn

At reality-seere i større grad motiveres av hevn enn den generelle befolkningen (Reiss og Wiltz, 2004) er et oppsiktsvekkende fenomen. Ifølge PST representerer nemlig høyreekstreme, venstreekstreme og ekstreme islamistiske miljøer polariserte ytterpunkter i Norge, og disse miljøene rettferdiggjør voldelige konfrontasjoner som hevnaksjoner på bakgrunn av provoserende handlinger (Politiets sikkerhetstjeneste, 2015, s. 8). Dersom NRK inkluderer innhold som provoserer kan dette generere motivasjon til hevnaksjoner. Basert på

teorien om reality-seeres vridning mot hevn tilspisses dette poenget i tilknytning til *Norges tøffeste*, fordi serien spiller på et mannsideal som glorifiserer fysisk vold. Det er derfor sentralt at NRK viser at konflikter kan løses på ikke-voldelige måter, og vise at deltakere som anses som «skikkelige mannfolk», velger å ikke ty til vold.

4.6 Å velge feil deltakere og castingprosessens betydighet

I løpet av praksisoppholdet hos NRK var det tydelig at vurderingene gjort under utvelgelsen av deltakere var svært omfattende. Som ansvarlig for casten i en allmennkringkasters realityserie sitter man med et stort ansvar for å gi folk en stemme, men også for å unngå å velge personer som kan oppleve personlig skade ved å delta. For eksempel ønsket produksjonen gjerne å ha med en ikke-binær deltaker, men vegret seg for det ettersom det ville vært et stort ansvar for vedkommende å skulle representere en folkegruppe som er svært heterogen. Det finnes mange ulike måter man kan være ikke-binær og om en deltaker hadde representert denne kjønnsidentiteten på sin egen måte, kunne det likevel vært i strid med andres forståelse av samme identitet. Dermed ville vedkommende være særlig utsatt for kritikk fra sine egne og kunne blitt personlig skadelidende gjennom prosessen.

I tillegg var det viktig for produksjonen å ikke framelske verdier NRK ikke kan stå inne for. Gjennom castingprosessen er det viktig å finne ut om kandidatene har rasistiske, homofobiske eller liknende nedrivende trekk. Om man for eksempel hadde inkludert en muslimsk deltaker som ytrer noe negativt om homofile ville dette hatt en forsterkende effekt på eksisterende fordommer mot muslimer, som i sin tur ville gjort denne folkegruppen til offer for én enkeltperson sine meninger. Dette tilfellet kan ha en polariserende effekt mellom den muslimske befolkningen og den norske befolkningen generelt og dermed gå direkte imot allmennkringkasterens oppdrag. For produksjonen er det derfor et sjansespill å inkludere en deltaker med ekskluderende holdninger, som muligens kan utfordres i sitt syn og dermed modellere en positiv utvikling, men som også kan ende med å statisk presentere meninger NRK ikke kan stille seg bak.

På bakgrunn av poengene presentert gjennom diskusjonen tydeliggjøres det hvor avgjørende castingprosessen er for at NRK skal oppfylle allmennkringkastingsoppdraget i *Norges tøffeste*. Med unntak av konkurransereglene har produsentene begrenset mulighet til å påvirke innholdet i serien, ettersom deltakerne er der for å spille seg selv og ha spontane,

menneskelige reaksjoner på det som skjer. Castingprosessen er derfor hovedleddet i produksjonen der skaperne har mulighet til å legge visse føringer for den dramaturgiske oppbygningen, samt budskapet som formidles til publikum. Ved valg av feil personer står NRK i fare for å fremme idealer og tankesett som ikke stemmer overens med allmennkringkasterens ønskemål. Ved rett utvalg deltakere kan NRK etterkomme allmennkringkastingsoppdraget krav om å lage innhold for minoritets- og majoritetsgrupper, gi plass til ulike stemmer og synspunkter fra disse gruppene, samt å speile det norske samfunnet.

4.7 Argumentasjonens ankepunkter

Gjennom diskusjonsdelen av oppgaven har jeg kartlagt ulike muligheter og mulige konsekvenser av valgene NRK gjør i castingprosessen til *Norges tøffeste*. Mest verdt å merke seg er at NRK kan ha en positiv forebyggende effekt på radikaliseringsprosesser ved å være seg allmennkringkastingsoppdraget bevisst. Det er likevel nødvendig å poengtere at denne oppgavens argumentasjon lener seg på teori og forskning som i utgangspunktet ikke er koblet sammen. Av det jeg har erfart gjennom arbeidet med oppgaven finnes det ikke vesentlig med forskning om sammenhengen mellom representasjon, allmennkringkastingsoppdraget og radikalisering. Funnene jeg presenterer er derfor fundert i ulike teorier som sammenfaller og tyder på at det *kan* være en sammenheng mellom dem. Oppgavens argumentasjon ville vært styrket gjennom en egen studie der man undersøker utsatte gruppers nasjonale fellesskapsfølelse før og etter å ha sett en realityserie hvor de opplever å være representert. Dette har imidlertid ikke vært mulig på grunn av bacheloroppgavens begrensede omfang.

Medievitenskap er et tverrfaglig fagfelt og denne studiens implikasjoner er i stor grad knyttet til potensiell psykologisk påvirkning og sosiologiske konsekvenser. Fordi studien handler om NRK som allmennkringkaster og realityserien *Norges tøffeste*, er studien likefullt svært relevant for medievitenskapen. Poengene som presenteres i oppgaven er ikke definitive eller generaliserbare, men er basert på refleksjoner gjort av en utrent forsker. Arbeidet med denne studien tyder på at videre forskning på tematikken kunne vært et positivt bidrag til det medievitenskapelige fagfeltet.

5. Konklusjon

Denne studien har sett på allmennkringkastingsoppdraget, reality-TV, casting og radikaliseringsprosessen, samt sammenhengen mellom disse. Gjennom utfyllende drøfting og refleksjon har jeg jobbet meg frem til et svar på problemstillingen: *Hvorfor er det viktig for NRK å tenke på allmennkringkastingsoppdraget i castingprosessen til Norges tøffeste?*

Det er viktig for NRK å være allmennkringkastingsoppdraget bevisst i castingprosessen til *Norges tøffeste* for å sørge for at deltakerne de velger sikrer bred representasjon av den norske befolkningen. Her er mangfold i form av etnisitet, religiøs tilhørighet, kjønnsidentitet, utdanningsbakgrunn og personlige egenskaper helt grunnleggende. Ved å vektlegge mangfold i castingen sikrer NRK å gi minoriteter en stemme i offentligheten i tillegg til å unngå sosial marginalisering gjennom ekskludering av enkelte grupper. Videre vil fokus på mangfoldig representasjon sørge for at majoritetsgrupperinger blir gjort oppmerksomme på diversiteten i den norske befolkningen. At majoriteten anerkjenner minoriteter som en legitim del av det norske folk begrenser oppfatninger om «oss» og «dem» og styrker nasjonal fellesskapsfølelse.

På grunn av sitt programkonsept står *Norges tøffeste* i fare for å underbygge skadelige mannlige stereotypier som idealiserer fysisk styrke, vold og emosjonell utilgjengelighet. Som allmennkringkaster har NRK et stort ansvar for å unngå å framelske egenskaper som forsterker toxic masculinity. Gjennom castingprosessen kan NRK velge deltakere som representerer andre verdier og kan vise at det å være tøff kan forankres i andre karaktertrekk, for eksempel selvsikkerhet, sårbarhet og til og med det å innrømme egen usikkerhet. Som nevnt innledningsvis er unge menn høyt representert blant radikaliserede fremmedkrigere (jfr. Politiets sikkerhetstjeneste, 2022) og kan anses som særlig utsatt for radikaliseringsprosesser. Disse prosessene kan forsterkes av sosial marginalisering og følelser av utenforskap (jfr. Sabha, 2015; Moestue, 2018, s. 132). Ved å caste deltakere som denne gruppen kan identifisere seg med kan NRK begrense følelsen av utenforskap fordi de gir gruppen noen å kjenne seg igjen i. I tillegg kan en representativ deltaker signalisere at institusjonen NRK, og det norske samfunnet ved forlengelse, anerkjenner dem som viktige samfunnsdeltakere.

I løpet av praksisperioden hos NRK ble det åpenbart for meg at allmennkringkastingsoppdraget er innlemmet som ryggmargsrefleks i arbeidet som gjøres av

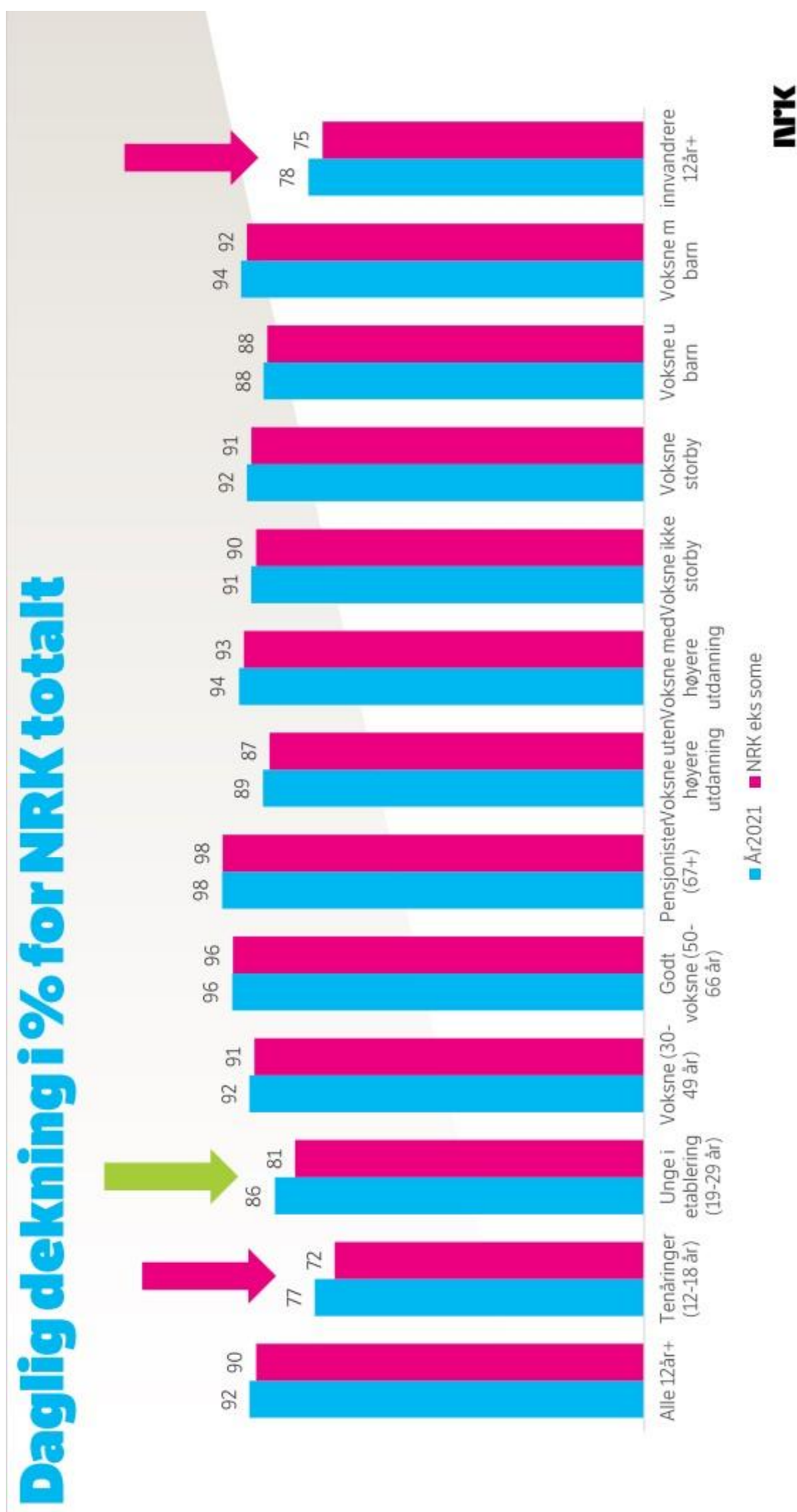
NRK. Derfor anses det ikke som nødvendig å minne NRK på å tenke på samfunnsoppdraget i forbindelse med castingen til *Norges tøffeste*. Denne studien kan likevel bidra til å løfte blikket på allmennkringkastingsoppdraget fra et operativt nivå til å se hvilke samfunnsmessige konsekvenser, både positive og negative, casting til realityserien kan ha. I tillegg kan oppgaven danne fundament og utgangspunkt for mer omfattende forskning om samme tematikk.

Referanseliste

- Balansekunst (2018) *Oversikt over kvinnelige film- og TV-arbeidere*. Tilgjengelig fra: <https://www.balansekunstprosjektet.no/nyheter/2018/4/16/kvinner-i-norsk-film-og-tv-bransje> (Hentet: 01.05.22).
- Basit, S. H. (2018) Konspirasjonsteorier og radikaliseringsprosesser, i Reiss, E. (red.) og Noor, L. (red.) *Radikalisering. Fenomen og forebygging*. Oslo: Minotenk, Frekk forlag, s. 108-115.
- Braathen, L. (2021) NRKS PROFIL– OG OMDØMMETRACKER. 4Q 20 OG HELE 2020. *NRK Analyse*. Tilgjengelig fra: https://fido.nrk.no/20d7cce7a6030a3479f7c724f7d3d391ebed4069d5c8ee686f98589139b4e62a/nrk_pr_ofilund_20.pdf (Hentet: 13.05.22).
- Casting. (u.å.) *Ordbøkene.no*. Tilgjengelig fra: <https://ordbokene.no/bm/108829/casting> (Hentet: 06.04.22).
- Fossaskåret, S., Kaupang, M. M., Løland, L. R., Olsen, A. N., Raunholm, P. B. og Svedal, M. G. (2022) Debatten raser rundt David Toska som sjakk-kommentator, *NRK*. Tilgjengelig fra: <https://www.nrk.no/vestland/forsvarer-at-david-toska-gjester-tv-2s-sjakksending--det-viktigste-er-a-ikke-skade-rettsstaten-var-1.15815119> (Hentet: 08.05.22)
- Framnes, R., Pettersen, A. og Thjømmøe, H. M. (2018) *Markedsføringsledelse*. 9. utg. Oslo: Universitetsforlaget.
- Geraghty, C. (2020) Casting for the Public Good: BAME Casting in British Film and Television in the 2010s, *Adaptation*, 14(2), s. 168-186.
- Gramstad, S. (1989) *Kringkasting i folkets teneste*. Publikasjon 17. Volda: MØRE OG ROMSDAL DISTRIKTSHØGSKOLE.
- Hall, S. (1997) The work of representation, i Hall, S. (red.) *Representation: Cultural Representations and Signifying Practices*. 1. utg. London: The Open University/SAGE Publications Ltd.
- Johnson, J. (2020) What to know about toxic masculinity, *MedicalNewsToday*. Tilgjengelig fra: <https://www.medicalnewstoday.com/articles/toxic-masculinity> (Hentet: 06.05.22).
- Kavka, M. (2012) *Reality TV*. Edinburgh: Edinburgh University Press, s. 1-12 og s. 75-109.
- McQuail, M. (2010) *McQuail's Mass Communication Theory*. 6. utg. London: SAGE Publications Ltd, s. 161-186.
- Medietilsynet (2021) *NRKs allmennkringkastingsoppdrag*. Tilgjengelig fra: <https://www.medietilsynet.no/tv-film-radio/allmennkringkasting/nrks-allmennkringkastingsoppdrag/> (Hentet: 05.04.22).
- Mikail, G. (2018) Mentorprosjektet: Et forebyggende tiltak mot radikaliseringsprosesser og rekruttering til voldelig ekstremisme i kriminalomsorgen, i Reiss, E. (red.) og Noor, L. (red.) *Radikalisering. Fenomen og forebygging*. Oslo: Minotenk, Frekk forlag, s. 208-216.
- Moestue, C. (2018) Samspillet mellom sårbarhet, indre motivasjon og manipulasjon under radikaliseringsprosessen, i Reiss, E. (red.) og Noor, L. (red.) *Radikalisering. Fenomen og forebygging*. Oslo: Minotenk, Frekk forlag, s. 130-144.
- Mulvey, L. (1975) Visual Pleasure and Narrative Cinema, i Cohen, M. og Brady, L. (red.) *Film Theory and Criticism*. 6. utg. New York: Oxford University Press.
- Norges tøffeste* (2021) Regissert av Robin Sletthagen (realityserie). Trondheim: NRK.

- NRK (2020) *NRKs historie*. Tilgjengelig fra: <https://www.nrk.no/organisasjon/nrks-historie-1.6589747> (Hentet: 04.04.22).
- NRK TV (u.å.) *Norges tøffeste*. Tilgjengelig fra: <https://tv.nrk.no/serie/norges-toeffeste/sesong/1> (Hentet: 08.04.22).
- Politiets sikkerhetstjeneste (2015) *Årets trusselvurdering 2015*. Tilgjengelig fra: <https://www.pst.no/globalassets/artikler/trusselvurderinger/trusselvurdering-2015.pdf> (Hentet: 01.05.22).
- Politiets sikkerhetstjeneste (2022) *Nasjonal trusselvurdering 2022*. Tilgjengelig fra: <https://www.pst.no/alle-artikler/trusselvurderinger/ntv-2022/> (Hentet: 01.05.22).
- Reiss, S. og Wiltz, J. (2004) Why People Watch Reality TV, *Media Psychology*, 6(4), s. 363-378. DOI: 10.1207/s1532785xmep0604_3.
- Sabha, Z. (2015) FOREBYGGING AV RADIKALISERING OG VOLDELIG EKSTREMISME OVER NETT, *Tankesmien Agenda*. Tilgjengelig fra: <https://tankesmienagenda.no/uploads/documents/post/Policynotat-forebygging-av-radikalisering-og-voldelig-ekstremisme-paa-nett.pdf> (Hentet: 05.04.22).
- Statistisk sentralbyrå (2021) *Valgdeltakelse*. Tilgjengelig fra: <https://www.ssb.no/valg/storingsvalg/statistikk/valgdeltakelse> (Hentet: 07.05.22).
- Sturken, M. og Cartwright, L. (2018) *Practices of Looking: An Introduction to Visual Culture*. 3. utg., New York: Oxford University Press.
- Svennevig, J. (2022) Sjanger. *Store Norske Leksikon*. Tilgjengelig fra: <https://snl.no/sjanger> (Hentet: 05.04.22).
- Tjora, A. (2012) *Kvalitative forskningsmetoder i praksis*. 2. utg. Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Whitehead, S. M. (2019) *TOXIC MASCULINITY. Curing the virus: Making men smarter, healthier, safer*. Luton, Bedfordshire: Andrews UK Ltd, s. 33-124.

VEDLEGG

Kilde: Kantar F&M

